

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ВЛАСНОЇ СПРАВИ	
1.1 Поняття та необхідність диверсифікації	6
1.2 Різновиди диверсифікації	16
1.3 Алгоритм проведення диверсифікації	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПЕРЕДУМОВ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ БІЗНЕСУ СФЕРИ ПОСЛУГ	
2.1 Характеристика та аналіз фінансово – господарської діяльності підприємства.....	32
2.2 Аналіз ринку послуг салонів краси	45
2.3 Обґрунтування диверсифікації каналів збуту послуг та продукції за допомогою мережі фітнес – клубів.....	54
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ САЛОНУ КРАСИ ІП «ДЕНІС ДОДОН»	
3.1 Формування плану інвестиційних та операційних витрат	63
3.2 Аналіз показників ефективності проекту	69
3.3 Оцінка проектних ризиків	77
ВИСНОВКИ.....	84
Список використаних джерел.....	87
Додатки.....	94

ВСТУП

Актуальність теми. Для вітчизняної економіки диверсифікація є порівняно новим явищем, яке викликане необхідністю пристосування підприємницьких структур до швидких змін споживчого ринку та посиленням конкурентної боротьби. Ринкові трансформації, що відбуваються в Україні, також зумовлюють необхідність активного застосування цієї стратегії у діяльності вітчизняних підприємств. Важливість диверсифікації на сьогоднішній час викликана тим, що існують підприємства, які мають у своєму розпорядженні великі обсяги капіталу, що отримуються в основних сферах бізнесу, а оскільки можливості подальшої експансії в них дуже обмежені, диверсифікація представляється найбільш придатним шляхом для інвестиції капіталів і зменшення ступеня ризику. Водночас занадто широкомасштабна диверсифікація може призводити до неефективного використання ресурсів підприємств. Непродумана диверсифікація у ті галузі, де підприємство не має істотного впливу, також може призвести до втрати його ринкових позицій та погіршення економічних показників діяльності.

Ефективність здійснення диверсифікації безпосередньо залежить від своєчасної орієнтації на види товарів, робіт, послуг, які мають попит і є конкурентоздатними. Оцінка результатів діяльності підприємства пов'язана з розробкою методики отримання, аналізу та надання інформації, яка стосується освоєння нових технологій, видів продукції, діяльності ринків та інших видів і напрямків діяльності, а також виявлення закономірностей визначення стану досягнення мети проведення диверсифікації. Перспективи та проблеми, пов'язані із своєчасною оцінкою результатів диверсифікації складових бізнесу підприємств — актуальні і потребують глибших досліджень.

Диверсифікація підприємств в сфері послуг – це не тільки розширення їхньої номенклатури та асортименту, але й освоєння нових видів супутньої

діяльності, зокрема у сфері торгівлі, підвищення ефективності поточної діяльності, отримання економічної вигоди, запобігання банкрутства тощо. Досягти мінімізації ризиків та отримати стабільні фінансові результати підприємство сфери послуг може шляхом диверсифікації своєї діяльності. Для сфери послуг салонів краси це може бути торгівля косметичними засобами, надання послуг масажу, співпраця з фітнес-клубами тощо.

Теоретичним та практичним аспектам розвитку підприємств на основі диверсифікації присвячено наукові праці відомих закордонних вчених, І. Ансоффа, П. Друкера, Г. Мінцберга, М. Портера. А. Стрікланда, К. Сноу, А. Томпсона.

Також означена проблема знайшла відображення у статтях вітчизняних науковців зокрема З. Шершньової, О.Алімова, О. Амоши, Г. Дмитренко, Л. Довганя, Є. Кузьміна, В. Пономаренко, та інших.

Що стосується розвитку сфери послуг, вона входить у сферу накових інтересів

Метою дослідження є економічне обґрунтування стратегії розвитку підприємства на основі диверсифікації.

Завданнями дипломної роботи є:

- розглянути теоретичні питання щодо сутності та різновидів диверсифікації;
- проаналізувати ринок салонів краси на якому функціонує підприємство;
- провести аналіз фінансово-господарської діяльності ПП «Деніс Додон»;
- обґрунтувати доцільність формування нових напрямів розвитку у співпраці з фітнес-клубами;
- обґрунтування диверсифікацію каналів збуту послуг та продукції за допомогою мережі фітнес – клубів;
- довести ефективність запропонованого проекту диверсифікації;

– провести оцінку ризиків та визначити шляхи їхньої мінімізації.

Об’єктом дослідження виступають процеси здійснення проекту диверсифікації підприємства сфери послуг.

Предметом дослідження є методи, що спрямовано на обґрунтування доцільності та практичного здійснення диверсифікації збуту, на прикладі ПП «Деніс Додон».

Методи дослідження. Як методи дослідження обрано горизонтальний та порівняльний аналіз діяльності підприємства. Використано методи синтезу та угруповань. Розрахунки проекту диверсифікації каналів збуту послуг та продукції за допомогою мережі фітнес – клубів проводилися з використанням програмних продуктів «Project Expert» та «Excel». Їх також використано для обґрунтування показників ефективності та кількісної оцінки ризиків.

Інформаційна база дослідження. У якості інформаційної бази дослідження виступили дані бухгалтерського, управлінського й аналітичного обліку діяльності ПП «Деніс Додон», статистичні дані, у тому числі щодо розвитку сфери послуг, кон’юнктурні дослідження стану ринку салонів краси та фітнес-послуг, законодавчі документи, що регулюють діяльність підприємств в галузі, праці вітчизняних та іноземних науковців, дані з Інтернет – джерел тощо.

Публікації та апробація результатів дослідження.

ВИСНОВКИ

В результаті розгляду теоретичних питань диверсифікації діяльності підприємства, аналізу кон'юнктури ринку послуг салонів краси та обґрунтування доцільності диверсифікації у ПП «Деніс Додон», в роботі зроблено наступні висновки:

1. ПП «Деніс Додон» було створено у 2009 році. Юридична адреса підприємства: житловий масив «Сьоме небо», вул. Торгова 15а. Основною діяльністю за КВЕД є надання послуг перукарень та салонів краси: стрижка чоловіча та жіноча, фарбування, освітлення коренів, тонування, манікюр, педикюр, нарощування та корекція вій та багато іншого. Крім того з 2012 року підприємство надає послуги масажу, а з 2016 року – займається торгівлею косметичними засобами. В штаті підприємства працює 14 осіб.
2. Доходи від реалізації підприємства постійно зростають. Їхній ріст у порівнянні з 2014 роком склав 32,5%. Дещо вищими темпами зросла собівартість реалізованої продукції, її рівень був на рівні 133,8% від 2014 року. Це означає, що величина рентабельності продажу дещо знизилась. Якщо в 2014 році вона складала 11,2%, то в 2016 – вже 10,1%.
3. Структура обсягу продажу підприємства досить стабільна, що свідчить про стабільність діяльності підприємства на своєму сегменті ринку. Дана спеціалізація дозволяє зберігати високий рівень конкурентоспроможності за рахунок підвищення професіоналізму і як висновок зберігання прихильності споживачів.
4. Оцінка платоспроможності підприємства показала, що в цілому можна сказати про високий рівень ліквідності та ділової активності підприємства, що є звичайним явищем з огляду на темпи росту обсягів продажу. Крім того значення цих показників вказує, що декілька нижчий

від нормативів показники ліквідності пояснюються високим рівнем оборотності основних та обігових засобів підприємства.

5. Аналіз доцільності шляхів диверсифікації показав, що найбільш перспективним з них є гіпотеза про освоєння нового каналу збуту за допомогою мережі фітнес-клубів. Така диверсифікація каналів збуту не тільки вигідна для ПП «Деніс Додон», але й повністю відповідає загальній стратегії просування продукції свого основного партнера – компанії «LR» та може сприяти зростанню обсягу продажів.
6. Аналіз представлених даних дозволяє зробити висновок про значний потенціал споживчого попиту не тільки на масаж та косметичні процедури, але й на продукцію «LR» з боку клієнтів «Fit Curves», що може зацікавити підприємство у спільній діяльності. Це дає підстави розробити стратегію взаємодії з контрагентами та створення косметичних підрозділів у мережі фітнес – клубів.
7. Серед інвестиційних витрат важливе місце займають витрати на покупку або оренду приміщення. В нашому випадку планується орендувати приміщення в закладах мережі «Fit Curves». На першому етапі планується обладнати 5 косметично-масажних кабінетів ПП «Деніс Додон». В усіх закладах є у наявності окремі приміщення для розташування кабінетів. Територіально їх обрано таким чином, щоб охопити всі райони м. Одеси. У подальшому мережу косметично-масажних кабінетів можна поширити на всі заклади «Fit Curves» (наразі лише в Одесі їх 11), та, можливо на інші фітнес – клуби.
8. Розрахунок інвестиційного плану показав потребу в даному виді ресурсів на рівні 163 тис. грн. Середньомісячний рівень операційних витрат складе 176,6 тис. грн.
9. З розрахованих показників балансу кеш-фло видно, що протягом 9 місяців результати будуть від'ємними, а максимально від'ємний результат складає 282 тис. грн. Враховуючи ці дані можна сформулювати

план з залучення позикових коштів. Виявлено, що загальна потреба в кредитуванні складає 290 тис. грн. терміном на 12 місяців.

10. Згідно плану з прибутків видно обсяги прибутку коливаються у різних періодах, що пов'язано з сезонністю обсягів послуг, які надаються. В 3-му кварталі вони будуть від'ємними, але в цілому, навіть в першому році будуть позитивними – 47 тис. грн. В наступних періодах річний прибуток досягне величини 845 тис. грн.
11. Розрахунок інтегральних показників ефективності проекту показав, що при ставці дисконтування 28%, дисконтований період окупності складе 11 місяців. За 4 роки чистий приведений дохід досягне 1625 тис. грн., а індекс прибутковості – 6,45. Внутрішня норма рентабельності - 461,9% набагато перевищує ставку дисконтування, що свідчить про високу надійність проекту. Всі наведені дані доводять ефективність проекту та доцільність диверсифікації діяльності та каналі збуту ПП «Деніс Додон».
12. Аналіз беззбитковості свідчать про достатньо високий рівень надійності проекту. Вважається що надійний рівень коефіцієнту безпеки складає 30%. Згідно розрахунків він коливається в інтервалі 24 – 51,5%, що відповідає нормативному рівню. Дещо менший рівень безпеки продажу косметичних засобів пов'язано з високою конкуренцією на ринку, що вводить обмеження на торгову оцінку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз маркетингового середовища діяльності підприємства: Конспект лекцій для студентів ФГХГГіТ усіх форм навчання дисципліна "Маркетинг" / Київ. держ. торг.-екон. ун-т; [Уклад. Л. М. Шульгіна]. — К., 2014. — 98 с.
2. Аналіз і розробка інвестиційних проектів: Навчальний посібник / [Цигилик І.І., Кропельницька С.О., Білий М.М., Мозіль О.І.]. — Київ: Центр навчальної літератури, 2005. — 160с.
3. Аналіз ринку послуг салонів краси [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.marketing.vc/>
4. Андреева О.Д. Технологія бізнесу: Маркетинг: Навчальна допомога.- М.: Справа, 2015. — 211с.
5. Афанасьєв М.В. Проектний аналіз: конспект лекцій / М.В. Афанасьєв, І.Я. Іпполітова ; Харк. нац. екон. ун-т. — Х., 2014. — 260 с.
6. Богачевська К.В. Теоретичні підходи до визначення поняття «диверсифікація підприємства» як економічної категорії / К.В. Богачевська // Вісник Криворізького національного університету. — 2012. - №33. — С.262.
7. Богуславський Є. І. Алгоритм підготовки проведення диверсифікації на підприємстві / Є. І. Богуславський // Науковий журнал «Економіка розвитку». — Х. : ХНЕУ, 2015. — № 4 (64). — С. 59–63.
8. Борецька Н.П. Економіка підприємства: навч. посіб. / Н. П. Борецька, Є. В. Кравченко; Донец. ін-т ринку та соц. політики. — Донецьк, 2010. — 271 с.
9. Вачевський М.В. Маркетинг у сферах послуг / Вачевський М.В., Скотний В.Г. — К.: ЦНЛ, 2014.- 232с.

- 10.Верещагіна Г. В. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: конспект лекцій / Г. В. Верещагіна; Харк. нац. екон. ун-т. - Х., 2015. - 116 с.
- 11.Види диверсифікації діяльності підприємства [Електронний ресурс] . - Режим доступу : <http://www.managerhelp.org/hoks-673-1.html>
- 12.Гайванович Н.В. Комплекс маркетингу у сфері послуг: процес та забезпечення / Н.В. Гайванович // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Логістика. — 2012. — N 649. — С. 145-153.
- 13.Голубятніков В. Т. Моделювання бізнес-планів інвестиційних проектів: навч. посіб. / В. Т. Голубятніков, Р. М. Мазур, Н. В. Голубятнікова, В. В. Захарчук ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. — 2-ге вид., переробл. — Л., 2014. — 264 с.
- 14.Горбаченко С.А. Аналіз підприємницьких проектів: навчальний посібник / Горбаченко С.А., Карпов В.А.- О: ОНЕУ ротапринт, 2013.- 241с.
- 15.Горохова О.В. Кадровий менеджмент салонів краси / О.В. Горохова, Н.О. Ткаченко // Запорозж. мед. журн . — 2010. — 12, N 3. — С. 98-99.
- 16.Грабар І.Г. Система технологій і основи бізнес-планування: Навч. посіб. для студ. вищ. техн. навч. закл. / І.Г. Грабар, В.Є. Титаренко; Житомир. інж.-технол. ін-т. — Житомир, 2012. — 128 с.
- 17.Григор'єва Т.В. Економіко-математичне моделювання структури малого бізнесу сфери послуг на регіональному рівні / Т.В. Григор'єва, І.С. Ткаченко. — Т.: Екон. думка, 1999. — 151 с.
- 18.Грин М. Менеджмент салона красоты: Как создать и сделать успешным бизнес в салоне красоты / Мартин Грин; пер. С англ. Е.Моисеевой.— М.: РИПОЛ классик, 2016.— 192с.
- 19.Грицюк Е. О. Економіка підприємства: навч. Посіб / Грицюк Е. О. - К. : Дакор, 2015. - 304с.

20. Гур'янов А.Б. Стратегія управління диверсифікацією сучасного українського підприємства [Текст]: автореферат дисертації на здобуття ступеня кандидата економічних наук / А.Б.Гур'янов // Українська державна академія залізничного транспорту. - Харків, 2006. - 20 с.
21. Гутиря Л. Г. Сучасна перукарська справа /Л. Гутиря. — Харків: Фоліо, 2015.- 57 с.
22. Данилишин Б. М. Сфера та ринок послуг у контексті соціальної модифікації суспільства / Данилишин Б. М., Куценко В. І., Остафійчук Я. В.- Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України. — К. : ЗАТ "Нічлава", 2015. — 328с.
23. Долятовський В. А. Влияние диверсификации на процессы управления предприятиями / В. А. Долятовский // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 10. – С. 156.
24. Дука А.П. Аналіз інвестиційних проектів: навч. посіб. / А.П. Дука ; Акад. праці і соц. відносин Федер. профспілок України. — К., 2010. — 240 с.
25. Ефективність мережевого бізнесу [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.intellect.org.ua
26. Кирилова Л.І. Принципи оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів / Л.І. Кирилова // Економіка пром-сті . — 2005. — N 3. — С. 122-126.
27. Ковалевська Т. Ю. Реклама та PR у інформаційному просторі: монографія / Т. Ю. Ковалевська, Н. В. Кондратенко, Н. В. Кутуза, О. О. Порпуліт, А. В. Ковалевська; Одес. нац. ун-т ім. І.І.Мечникова. - О. : Астропринт, 2015. - 400 с.
28. Коваленко К.С. Диверсифікація як ефективний метод виходу на міжнародний ринок / Коваленко К.С. // Тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції [Проблеми формування та розвитку

- інноваційної інфраструктури] (Львів, 19-21 травня 2011 р.) – Видавництво Львівської політехніки, 2011. – С.456.
- 29.Корінько М. Д. Організація управління при диверсифікації діяльності / М. Д. Корінько // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 9. – С. 160–169.
- 30.Кузнецов М. Суперприбыльный салон красоты. Как преуспеть в этом бизнесе / Кузнецов М., Иванов Е. – Из-во: Вершина, 2015.– 460с.
- 31.Кулешкова О. Н. Технология и оборудование парикмахерских работ / О. Кулешкова. — М.: Академия, 2015. – 116 с.
- 32.Лук'янова В.В. Методи визначення собівартості і ціни на невеликих підприємствах невиробничої сфери / В.В. Лук'янова // Вісн. Технол. ун-ту Поділля. Екон. науки. — Хмельницький, 2013. — N 4, ч. 1. — С. 21-25.
- 33.Марцин В.С. Економічна стратегія конкурентної політики - шлях ефективної діяльності підприємства// Проблеми науки.- 2007.- №10.- С. 22-28.
- 34.Мельник Л.Г. Маркетингова цінова політика: Навч. посіб. / Л.Г. Мельник, О.І. Карінцева, Л.В. Старченко. — Суми: Унів. кн., 2007. — 240 с.
- 35.Нематеріальна сфера економіки: умови для налагодження плідного середовища розвитку підприємств: Моногр. / О.О. Папаїка, Н.М. Поспелова; Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М.Туган-Барановського. — Донецьк, 2009. — 263 с.
- 36.Отенко І. П. Стратегічні пріоритети підприємства : монографія / І. П. Отенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 179 с.
- 37.Офіційний веб – сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- 38.Офіційний веб – сайт мережі фітнес-клубів «Fit Curves» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://fitcurves.org/>

- 39.Офіційний веб – сайт компанії «LR» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.lrworld.com/ua/>
- 40.Панкова М. О. Інвестиційне середовище як фактор економічного розвитку / М. О. Панкова // Вісник Запорізького національного університету. – 2015. - № 1(9). – 215 с.
- 41.Пономаренко В.С. Стратегія розвитку підприємства в умовах кризи: Монографія/ В.С.Пономаренко, О.М.Трийд, М.О.Кизим.- Х.: ВД "ІНЖЕК", 2003.- 328 с.
- 42.Поняття диверсифікації підприємства [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://stud.wiki/management/3c0b65625a2bd68a5c53a89521316d36_0.html
- 43.Попова С.М. Диверсифікація діяльності підприємств в умовах трансформаційної економіки [Текст]: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук / С.М. Попова // Харківський національний економічний університет. - Харків, 2004. - с.20.
- 44.Прийняття стратегічного плану диверсифікації [Електронний ресурс] . - Режим доступу : http://pidruchniki.com/84392/ekonomika/zmistoviy_modul_teoretiko-metodologichni_osnovi_ekonomichnoyi_bezpeki
- 45.Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів та послуг в Україні/ [В.Р.Кучеренко, А.В.Андрейченко, Л.М. Гейко та ін.; під науковим керівництвом і редакцією д.е.н., професора В.Р.Кучеренка]. – Одеса: Атлант, 2010. – 164с.
- 46.Різновиди стратегії диверсифікації [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://buklib.net/books/36608/>
- 47.Савіцька Н. В. Управління креативним потенціалом підприємства: стратегія і тактика / Н. В. Савіцька, О. Л. Коломієць // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка" . - 2012. - № 727. - С. 143-149.

- 48.Свідрик Т.І Впровадження системи діагностики на підприємстві: вибір організаційної форми / Т.І. Свідрик // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Менедж. та підприємництво в Україні: етапи становлення і пробл. розв. — 2014. — N 647. — С. 202-207.
- 49.Сердюк Т.В. Бізнес-план інвестиційного проекту: Навч. посіб. для студ. екон. спец. / Т.В. Сердюк; Вінниц. держ. техн. ун-т. — Вінниця, 2002. — 134 с.
- 50.Слободян Н.Г. Фінансово-інвестиційний аналіз: Курс лекцій для студ. ден. та заоч. форм навч. / Н.Г. Слободян ; Нац. ун-т харч. технологій. — К., 2014. — 124 с.
- 51.Соколова О. Є. Проектний аналіз: курс лекцій / О. Є. Соколова, Л. О. Сулима. — К.: НАУ, 2011. — 86 с.
- 52.Стратегія диверсифікації у розвитку маркетингової діяльності [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.rusnauka.com/33_NIEK_2008/Economics/37487.doc.htm
- 53.Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: Навч. посіб. для студ. ВНЗ / Г.М. Тарасюк; Житомир. держ. технол. ун-т. — Житомир, 2006. — 419 с.
- 54.Тесьє М.-Ф. Салон майбутнього / Марі-Франсуаз Тесьє //Les Nouvelles Esthiques Україна.– №5(45) – 2013.– С.142-143
- 55.Ткаченко Н.О. Вивчення особливостей менеджменту підприємств індустрії краси / Н.О. Ткаченко, Т.О. Кравченко, В.О. Демченко // Актуал. питання фармац. і мед. науки та практики . — 2014. — Вип. 23, N 1. — С. 79-81.
- 56.Товкес Е.Н. Основні етапи розвитку наукової думки у сфері проектного аналізу / Е.Н. Товкес // НТІ . — 2013. — N 3. — С. 13-17.
- 57.Управління проектами: навч. посіб. / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В.Докучаєва / Ред.: О. В Ульяновченко; П. Ф Цигікал. — Х., 2010. — 522 с.

- 58.Федорчук А.І. Маркетингові дослідження : навч. посіб. / Федорчук А.І.; УКООПСПЛКА, Львів. комерц. акад. — Львів: Вид-во Львів. комерц. акад., 2008. — 367 с.
- 59.Цогла О. О. Становлення диверсифікаційних процесів у діяльності підприємств / О. О. Цогла // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 7. – С. 147–151
- 60.Черниш О.І. Ринок послуг: механізми державного регулювання в трансформаційній економіці / В.В. Дорофієнко (заг.ред.). — Донецьк : ТОВ "РВК"ПРОМО", 2015. — 410с.
- 61.Шарко О.О. Види та напрями диверсифікації діяльності підприємств / О. О. Шарко // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. № 10(128) - 2016. – 190 с.
- 62.Шепета М. Диверсификация : PRO et CONTRA / Шепета М. //Антикризисный менеджмент.-К., 2013.-№ 9 .- С.7-11.
- 63.Шинкаренко О.М. Оцінка ризиків інвестиційних проектів / О.М. Шинкаренко // Пробл. науки . — 2008. — N 9. — С. 7-12.
- 64.Юрченко П. Бизнес Красоты – задачи и решения./ Юрченко П.// Сборник статей.– К., 2015.– 112с.

ДОДАТКИ